

ЗАСТАВА* излази два-
пут у недељи, четвртом и
недељом.
Цена је на годину 10. фор.
на по год. 5 фор., на чет-
врт године 2 фор. 50 нов.
а. в. за Аустрију, а за Ср-
бију на годину 100 гроша
на по год. 50, а на четврт
године 25 гроша.

ЗАСТАВА.

Огласи се рачунају по ко-
личини врста, које из гар-
монта заузимају, и за сваку
врсту плаћа се за први пут
7, за сваки даљи пут 5 н.
Осим тога за жиг увек по
30 н. Дописи се шаљу у-
редништву а предлата ад-
министрацији „ЗАСТАВА“
у Нови Сад.

Број 78.

У Новоме Саду, у четвртак 17. августа 1867.

Год. II.

ЗАПИСНИК ДРУГЕ СКУПШТИНЕ

Уједињене целокупне омладине српске, у Београду
Други састанак држан 7. августа.

Број 12.

Председник отвори седницу, која је пре-
мештена у дворште велике школе, где је
власт казала, да се засада држати неможе
у банту код велике пиваре, где власт као на
приватном добру, избрани, да се држи. Због то-
га ни састанак није се могао почети јутрос
у 6 сати, као што је јуче било одређено, но
тек у 4 сата по подне.

Број 13.

Председник узме реч, и каза, да се јуче
примио, да буде председник, колико што то
сматра за част, толико и више што држи, да
је дужност свакога члана, па и његова, да се
прими посла, који му скупштина повери.

Али почем осећа, да му извршава ове
дужности уди здрављу, за које приповеди,
како је поручено, то замоли скупштину, да
га ослободи тога терета, и да избере другог
председника. Председник примети, да нико не-
испрати да он тим бега од какве опасности;
опасности нема, предоставајући наравно,
да скупштина и њени чланови овако мирним
начином, и сходно усвојеном реду раде и даје,
као што је досад, а кад би и у таквом раду
увиђао опасност, он би то кавао сам, а за до-
каз да се неуклапа испред опасности навне,
ето ће као члан остати, и колико може учес-
товати у пословима скупштине.

Скупштина каза, да неприма оставку, и
жели да досадашњи председник остане и даје.

Председник понови молбу за ослобођење.

Скупштина опет оста при изјављеној жељи.

Председник рече: како види, да му је
штетно за здравље даље извршава предсе-
дничке дужности, опет при садашњем стању,
и такој жељи скупштине, недопушта му част,
да сам напусти поверену му дужност, па о-
стаје, да је и даље извршује.

Број 14.

Затим се прочита записник од првог са-
станка.

Скупштина усвоји записник с том притом,
да се дода у записник још и то, како је пред-
седник избором перовођа и одборника запитао нај-
пре скупштину, хоће ли их она сама бирати, или
оставља њему, да их предлаже, и како је
скупштина одобрила овај последњи начин.

Број 15.

Председник јавља, да Илија Вучетић моли
скупштину, да га разреши од дужности стено-
графа, јер жели да учествује у дебати, а
предлаже на његово место Вукашина Петровића.

Скупштина усвоји то, и за другог стено-
графа изабра Вукашина Петровића.

Број 16.

Затим се прочита делеше, у којима је
скупштина добила поздраве са свију страна.

Скупштина се одазва на те поздраве оду-
шевљеним усклицима.

Број 17.

Председник изјављује, да он као предсе-
дник неиступа овде никакву партију, и да ће
без призрења дати реч свакоме, који је узвече.
Узима се на знање.

Број 18.

Александар Сандић предлаже, да скуп-
штина одреди из своје средине један од-
бор; који ће да запита владу, зашто је она
одказала омладини онај локал у ком се одпо-
чела скупштина. Он мисли, да омладина није
томе никаква повода дала, па да може питати,
и да се тим питањем неће влада наћи уверена.

После Сандића миште реч Коста Црногорац,
да подпомогне предлог Сандићев. А кад изађе
на говорницу стаде причати о јучерашњем би-
рању. Многи чланови повикаше да треба да
говори о ствари, која је у претресању, и за
коју је добио реч, имено о предлогу санди-
ћевом. Предс. рече да он види, да говорник него-
вори о ствари, која је на реду, али вели, почем
изгледа, да ће говорник, да беседи против
председника, то каже, да неће, да га позива
на ред, и да му забрањује реч. И тако говор-
ник настави свој говор о јучерашњем бирању,
казујући, како је левица бирала, а на десној
страни били су, вели, грађани, које је он пи-
тао, зашто тога бирају, а они су му, рече,
казали: што нисмо дошли, да се са онима
надикујемо. Говорник неозначајући никог
поименце, нити ближе опредељујући чијег се

то баш набора тиче, наједанпут сам остави ту
ствар, и пређе на другу, питајући: је ли јуче
та скупштина омладине гледала, где је лик
кнежев; а кад стаде приписивати то скупш-
тини у некаку рђаву намеру, председник
уста, и започе говорити: Та ствар неможе
се јучерашње скупштине тичати, јер она, са-
ставши се у већ спремно место за њено
држање, није се могла на првом састанку о
наместају и о украсењу места бринути.

Уколико пак говорник оће таквом невином,
од скупштине затеченом околности, да до-
води у ово доба у сумњу расположење ује-
дињене омладине српске према владаоцу срп-
ском, председник рече, да такво извођење и
замерање неможе без одговора оставити, па при-
мећавајући, да го неможе нико удворавањем
потварати, вели, да држи, да изјављује миш-
љење ове скупштине, кад каже, да она у са-
дашњем времену онако говорничко потварање
одбија овим гласом: „Живео владалац од Ср-
бије, кнез Михаило!“

Скупштина бурно и више пута повтори
тај глас.

Председник на то огласи, да је том све-
чаном изјавом одбијено говорничко потварање,
и тако је та ствар свршена.

Скупштина захте, да говорник више не-
говори. Председник рече, да му је дужан
оставити реч о ономе, зашто је искао, имено
о предлогу Сандићевом, али ако говорник, по-
зујући се тим допуштењем за говор о ствари,
каја је на реду, оде на ствари, који нису на
реду, забрањиве му одма реч.

Скупштина одобри то. А говорник на то
рече: да неће више да говори, па сиђе са
говорнице.

Број 19.

Гершић одговори Сандићу, да треба више
пазити на ствари него на форму; он је про-
тив предлога Сандићевог.

Скупштина се слаже са мишљењем говор-
ника и одбацује предлог о изашању одбора,
који би питао владу, зашто је скупштина од-
казала локал.

Број 20.

Александар Радовановић пита, кад ће се
и де ће се почети уписивање чланова и го-
стију скупштинских.

На предлог председников скупштина ре-
шава, да се од сутра по један сат пре и по-
сле сваког састанка изнесу спискови, где ће
се чланови и гости уписивати.

Број 21.

Гершић као извешатељ одбора, који спрема
предлоге за скупштину, у подужој беседи из-
лаже потребу, да се одлуке лањске скупштине
у нечему преиначе или допуне, и вели, да је
одбор према томе начину предлог, који жели
поднети скупштини на претрес.

Беседа та гласи у кратком изводу овако:
Омладина се ујединила лане, али овој за-
машној живици неодољива рад уједињене
омладине у течају ове године. Многе допуне и
измене на лањским одлукама, што се са раз-
них страна предложиле, показују већ, да се
са многих страна увидела непрактичност тих
одлука. Главни су органи омладинског рада
осим појединих чланова, ови: скупштина и
омладинске задруге, треба им делокруг то-
чно одредити; лањске су одлуке више гово-
рило о ономе што иде у делокруг појединих
задруга и чланова, а врло мало и ономе што
управо иде на скупштину. Скупштина треба
више да се бави око главног правца, и глав-
них јасно обележених начела, а појединости
треба да се оставе задругама и појединцима.
Таквом се згодном деобом једино може успе-
ти. И досадање заступништво није било до-
бро. Скупштина треба из своје средине да
одреди свој годишњи орган, који ће као не-
ка средереда стајати над свима задругама, и
у себи усредерити и књижевно и филозо-
фско заступништво. Подељеност заступниш-
тва није добро као што сведоче, а факта те-
чајем ове године.

Председник пита скупштину, оће ли да се
предлог најпре цео прочита, па онда да се
пусти у претрес појединих тачака, или ће она
при првом читању разлагати тачку по тачку.
После кратке дебате скупштина усвоји први
начин, и прочита се цео предлог одборски.

Број 22.

Михаило Навала, трговац из Оточа доноси
поздрав од браће Хрвата, ал будући је боле-

стан, то председник у његово име изјављује
поздрав од Хрвата.

Скупштина се одзива том поздраву са ис-
креним „Живели Хрвати!“

Бр. 23.

Приступа се претресању и решавању од-
борских предлога. Чита се наслов: „Друга
скупштина уједињене целокупне омладине срп-
ске, сазвана у Београду на Преосражење, 6.
авг. 1867., према досадашњем искуству заме-
њује и допуњава одлуке прве омладинске скуп-
штине овима:“

Скупштина без примедбе усваја цели наслов.

Број 24.

Чита се прва тачка одборског предлога:
„Родољуби од Србије, од Црне Горе, од Срп-
ске Војводине и Далмације, од Херцеговине
и Босне, од старе Србије, и од свуда, где их
има, сједињени за просвету и напредак на-
рода представљају целокупну омладину срп-
ску или „Младо Српство.“

Усљед тога породила се дугачка дебата,
и донесено беше више предлога. П. Срећковић
жели, да се дода редакцији одборског пред-
лога „и Хрвати и сви Славени.“ Владан Бор-
ђевић вели, да се разуме солидарност свију
Словена; али је одбор у своме предлогу хтео,
да определи само српску омладину. Паја Го-
стовић жели, да се у редакцији уметне: „из
Хрватске и Славоније.“ Александар Сандић
уместо тога „из троједне краљевине.“

Милан Кујунџић предлаже, да се одели нај-
пре за себе појем српске омладине, и мисли,
да је то у првој тачки учињено. али пред-
лаже, да се одмах затим, као допуна омла-
дини српској стави нова тачка, која би гла-
сала: „Младо Српство сматра себе као члана
омладине свију Словена, а нарочито као члана
јужних Словена.“ Милојевић предлаже, да се
у први чланак, у коме би остало одређење
само српске омладине, ставе и ове земље: „из
Албаније и Македоније,“ у којима такође Срби
живе. Сандић опет напомиње троједну краљев-
нину, напомињући, да је то мишљење и браће
Русе, који се овде налазе. На то устане брат
Русе Андрејев, и рече, да они нису опуномо-
ћени Сандића, да говори у њихово име, вели,
да је он за предлог редакције одборске. По-
сле је говорио брат Русе Губин, напомињући,
како је Русима жао било, што се родила рас-
пра у троједној краљевини ради племенског
имена, и како се радује, што је то сад престало.

Председник предлаже, да се први чланак
одборског предлога окаже овако: „Родољуб-
би из разних српских земаља и крајева, и од
свуда где их има, сједињени за просвету и
напредак народа представљају целокупну омла-
дину српску, или „Младо Српство.“

Скупштина усваја председников предлог
за први чланак својих одлука, само замењу-
је речи: „из разних српских земаља“ речима:
„из свију српских земаља.“

Кујунџић предлог: „Младо Српство сма-
тра себе као члана омладине свију Славена,
а нарочито као члана заједнице јужних Сла-
вена,“ усваја скупштина за 4. чланак својих
одлука.

Бр. 25.

Милан Кујунџић мисли да треба штампати
скупштински записник, како би и остали
српски свет знао, шта се на скупштини ра-
ди, и предлаже, да се узму два листа, један
с ове, а други с оне стране Саве, и да се
из фонда омладинског тим листовима потреб-
на накнада учини.

Пошто је скупштина усвојила предлог Ку-
јунџићев, пита председник скупштину, који
ће лист изабрати с ове стране Саве, да у
њему штампа своје записнике.

Скупштина једногласно реши, да се с ове
стране Саве, т. ј. у Србији, узме лист „Ср-
бија“, у ком ће се саопштавати скупштин-
ски записник.

Бр. 26.

Владан Борђевић предлаже, да скупштина
с оне стране Саве, у Српској Војводини избе-
ре лист „Застава.“

После кратке преширке изабра скупштина,
против само неколико гласова лист „Застава“
за саопштавање свога записника.

Бр. 27.

Председник закључи данашњи састанак скуп-
штине и позове је, да определи време, кад
ће се испушити на трећи састанак.

Скупштина одреди, да се трећи састанак

започне 8. августа 1867., у девет сати пре
подне.

Секретари скупштине: Председник
Алипије Васиљевић, Јефрем Грујић.
Милан Кујунџић,
Миливој Топонарски,
Тоша Недељковић.

Трећи састанак, 8. авг. 1867. у 9 са-
хати пре подне.

Број 28.

Председник отвара састанак у 9 сати, али
га одмах и одгађа на по сата због уписива-
вања чланова.

Број 29.

У 9 1/2 сахати почиње се састанак чита-
њем записника од другог састанка, и предсе-
дник позива свакога да каже, ако има што
приметити на њега.

Број 30.

Александар Сандић примећује 1) да
је у пређашњем записнику онде, где се го-
вори о његовом предлогу за одбор који би
питао власт, зашто нам је одказала место, и-
востало мотивовање његовог предлога: да не
би на овом приватном месту, где се сад скуп-
штина држи, и рад као приватан изгледао,
или да се не учини коме, да се омладина боји
од јавности; 2) на 24. број примећује, да он
није рекао „браћа Русе“, него „један брат и
гоет Рус,“ и да је поред речи „из троједне
краљевине“ додао: „или сваки Србин од куд
год је“; 3) да је изостављено све оно, што
је он говорио о достојанству, журналистике,
како би се одбило од омладине, да је она при-
страсна, што се тиче бирања новина.

Милан Кујунџић одговара, да се у за-
писнику не могу навађати сви мотиви, јер би
онда записник постао дневником.

Скупштина призна уметност одговора Ку-
јунџићевог од стране перовођа, али кад је већ
Сандић донео своје разлоге на писмено, она
реша, нека му се приме у данашњи записник.

Број 31.

Јован Кретић жели, да се код 26. бр.
определи број, који је био против избора „За-
ставе“ с оне стране Саве, те да се место „не-
колико гласова“ метне „осим шест гласова,“
колико је дошта и било, кад су на јучерашњем
састанку бројани.

Прима се ова примедба, којом се речено
место у пређашњем записнику поправља.

Број 32.

За тим се приступи читању имена скуп-
штинских чланова, с примедбом председнико-
вом, да ће само они имати гласа у скупшти-
ни, који су се за чланове уписали, а хоће да
говоре или да гласају, нек похитају, да се у-
пишу у списак, који на показаном месту у
скупштини стоји отворен.

Скупштина се слаже с примедбом пред-
седника свог.

Број 33.

Извешатељ одбора Владан Борђевић
чита тачку одборског предлога, која гласи о-
вако: „Целокупна омладина српска тежи, да
на основу истине, а са помоћу науке утврди
и унапреди народност српску.“

Председник скупштине предлаже, да се пре
ове тачке уметне једна нова, која би овако
гласила: „Браћа Хрвати могу као и Срби учес-
товати у српској омладини.“

Коста Црногорац мисли, да је боље,
ако се рекне: „Браћа Хрвати јесу учесници
у српској омладини.“

Трива Рајић вели, да се хрватска омла-
дина сматра за истоветну са српском, и као
такова има једнака права са омладином срп-
ском.

Паја Гостовић напомиње, да смо у дру-
гом састанку нашем изрекли, да се омладина
српска сматра за члана југославенске омладине,
спомиње, да само једно југославенско пле-
ме нисмо задовољили, а то су браћа Словен-
ци, који јесу и који желе, да буду с нама је-
дно; он дакле предлаже, да важи оно и за
Словенце, што изречемо за Хрвате.

Каменко Јовановић одговара му, да
ми овде хоћемо да одредимо српску омла-
дину, а будући да Хрвати са Србима говоре
један исти језик, то се сматрају и за исти на-
род, дакле и за исту омладину. Браћа Словен-
ци су задовољени у овом чланку, где се
вели, да српска омладина сматра себе за чла-
на словенске, а нарочито југословенске омла-

дине, која обухвата српско-хрватски, словенски и бугарски народ.

Скупштина усваја предлог председника свог, и то ће бити други чланак одлуке: „Браћа Хрвати могу као и Срби учествовати у српској омладини.“

Број 34.

Брат Рус Бочкарев говори, како скупштина пише да не смеју, да могу и женскиње учествовати у омладинској скупштини. Млада Европа не сме више гасити то право женскиња, и он предлаже, да се на овој скупштини свечано прокламује женама право на сваки јавни рад, дакле и на учествовање у омладинској скупштини.

Илија Вучетић вели, да се у дефиницији омладине разуме и женскиње, али ипак се слаже с Русом Бочкаревим, да треба прогласити право жена на сваки јавни рад.

Лазар Костић говори против предлога, јер мисли, да је сама природа определила делокруг женскиња, вели, да се оне могу скупљати, и с мушким омладином у свесу ступити, али ипак није за то, да их скупштина прогласи за равноправне с мушким.

Алек. Сандић би се слагао с Бочкаревим, кад то већ не би тако било у нашем народу, он вели, да су код нас женскиње равноправне с мушким, и наводи за доказ домаћи живот наш.

Милан Ђорђевић пристаје уз Лазу Костића.

Владан Ђорђевић примећује, да између женских и мушких нема разлике у разуму, него само у телу, да дакле природа никакве границе није поставила њиховом умном раду, и он подпомагаше предлог Руса Бочкарева.

Јован Крстић пристаје уз Владана Ђорђевића.

Рус Андрејев изјављује сажаљење, што је и у омладини почело бити различита мишљења о праву женскиња.

Влајко Мајински предлаже, да се прекине разговор о томе предлогу, јер ће то питање тек наука моћи решити.

Стојан Бошковић је такођер за то, да се прекине разговор о томе предмету, јер има важнијих ствари на дневном реду, а ако баш хоћемо, да овде штогод речемо, то он предлаже, да се гдегод на zgodном месту уметне ово: „И женскиње по могућству и природном положају своје треба да помажу постижењу задатка омладине српске.“

Пошто други чланови, који су се за реч пријавили, одступају —

Скупштина прима једногласно предлог Стојана Бошковића, и то ће бити трећи чланак одлука.

Број 35.

Трива Рајић примећује на тачку одборског предлога под бр. 33., да би боље било, кад би се место ових речи: „на основу истине“ метнуло „на основу права.“

Владан Ђорђевић му одговара, да је свако право релативна истина.

Скупштина усваја предлог одбора, и то ће бити на реду пети чланак: „Целокупна омладина српска тежи, да на основу истине а са помоћу науке утврди и унапреди народност српску.“

Бр. 36.

Чита се тачка одборског предлога, која гласи овако: „Сваки Србин има право и дужност, да тежи узору човечанског усавршавања у своје роду, узору народног напретка. И који год Србин хоће, да употреби то право и да испуни ту дужност, томе је отворен братски савез целокупне омладине српске.“

Јован Крстић примећује, да је у овим речима: „право и дужност“ плеоназам, и предлаже, да се реч „дужност“ изостави. Стојан Бошковић одговара, да може имати ко права, а да га не употребљује, за то треба изреком навести, да је дужан право своје и употребљавати.

Скупштина усваја предлог одбора за чланак, који буде на реду шести.

Бр. 37.

Чита се тачка одборског предлога, која гласи овако: „Почитујући самосталност ума свакоме члану своје, савез целокупне омладине српске иде једино на ово: да се из ума и свести развије савез духова, да се узajним обавештавањем утврди слога између српских радника на пољу слободног развитка и напретка, да се обштом сарадњом припомогне распознавању истине од заблуде, да се на основу међусобног познавања и поштовања личности сагласе личне мисли и уједине лична усилјавања за општи народни напредак.“

Скупштина усваја ову тачку једногласно за чланак одлука својих, који буде на реду седми.

Бр. 38.

Чита се тачка одборског предлога, која гласи овако: „Целокупна омладина ради, да оствари своју цел.“

1. Скупштинском.
2. Штампом.
3. Јавним удруживањем и поучавањем.

Прима се једногласно као чланак на реду осам.

Бр. 39.

Чита се тачка одборског предлога, која гласи овако: „Скупштина целокупне омладине српске састаје се редовно сваке године у ком познатијем српском месту. У случају изванредне потребе може се она и ванредно сазвати.“

Радован Пејић пита, ко ће сазвати ванредну скупштину? и пошто му се одговори, да ће то годишњи одбор чинити —

Скупштина остаје при предлогу одбора за овај чланак, који ће бити на реду девети.

(Продужиће се.)

Нови Сад 15. авг.

„Са пригорске границе“ доносе бечки листови телеграме, по којима је влада на Цетињу одржала ону заверу, о којој се недавно у немачком листу: „Алг. Аугсб. Цтг.“ гласа даде (в. 57. бр. „Заставе“ за т. г.) Завером том ишло се ни на што мање, него да се абаци с престола кнез Никола, па да се прогласи сједињење Црне Горе са Србијом. Али се томе на пут стало; завера је угушена пре него што се у делу покушати могла. На основу поузданих доказа, више пригорских војвода, међу њима и Филип Вујовић, који заступа кнеза кад важи на путу беше, осуђени су на смрт, и већ су обешени. Приликом одржавања завере, погинуо је кнежев ађутант Машо Врбица.

Тако причају бечки листови, и очекују даље потврђење своје приче.

Докле се са самог Цетиња неби имало то потврђење, ми с наше стране неможемо веровати ништа од свега што бечки листови јављају о завери у Црној Гори. Ако се неваро, кнез Никола докле је на путу био, заступао је његов таст, познати војвода Вукотић; одкуд, дакле, да се верује причи о „Филипу Вујовићу“ као заступнику кнеза? А да би Вукотић могао радити о глави своје веру, и о пропасти независне Црне Горе, то здраво чувство патриотизма српског никако допустити неможе. Није нам познато, и да се у Црној Гори дешалима извршује смртна казна; тим се више надамо, да телеграми бечких листова неће имати потврђења из Црне Горе, ма да су „са пригорске границе.“

О Кандији гомилују се тако противуречне вести, да је тешко разабрати истину у ствари. Из Цариграда телеграфично — ово ваљда пети пут — да је устанак Кандије савршеним угушен; да хришћанске вође: Коронееос и Цимбраколес уступају сили турског оружја, и бегају из Кандије у Грчку; да је, најпосле, и грчки пароброд „Аркадион“ од турске ратне лађе „Иведин“ нападнут и у дну пробурен. Бечки листови саопштавају телеграме из Атине, у којима се такође говори о пропасти „Аркадиона“, само се непотврђује, да је тај пароброд страдао услед турске топичке вештине него се вели, да је потонуо у море, пошто су га запалили Грци који се дешине на њему у часу кад су га турске ратне лађе нападе. Докле се тако из Цариграда и Атине јавља, стигну из Кандије противне вести, да се Омер паша зближа са својом војском повукао из Скакље у Канеју, и сад очекује само, да га порта натраг позове, почем се освечло, да се јуначко одушевљење Крићана не да угушити силом оружја турског.

По једном телеграму из Петрограда од 12. (24.) августа, један турски ратни пароброд сусрео се са руском ратном лађом, која је крићанске фамилије возила. Обе лађе беху спремане за бој. Поведу се преговори, и повереник Омера паше изјави, да одговорност пада на заповедника руских војених лађа, ако се рашири устанак Крићана, пошто се извезу њихове фамилије.

Француска влада ради, ако је веровати бечким листовима, да уздржи Грчку од даљег подпомагања народног устанка у Кандији. Посланик француски у Атину, у споразумљењу са инглеским, изјавио је, као што се вели грчкој влади наду, да ће она избегавати све што би могло донети рат са Турском; иначе сва одговорност пада на Грчку, почем је султанава влада дала јемства, да ће остварити реформе које су јој предложене за хришћанске народе у царевини. Посланик руски није се придружио посланицима западних сила у тој ствари. „Руски Инвалид“ проглашује дипломатске преговоре са Турском за неплодне, и доказује, да би се Источно питање могло решити мирно тек кад би се оставила Хришћанима самостална управа, сасвим одсјена од мухамеданских установа.

„Ендепан. белж.“ јавља у једном телеграму из Рунчука, од 10. (22.) т. м., нешто другојачије о догађају са двојицом Бугара на пароброду „Германија“, него што гласаше — телеграм из Турјева, који по бечким листовима саопштено у прошлом броју нашег листа. Турска власт, по телеграму из Рунчука, чула је, да неки Светко, као вођа једне бугарске чете долази из Галаца са јед-

ним својим другом, на пароброду „Германија“. Споразумевши се са аустријским консулатом, турска власт пошаље свог човека са једним званичником истог консулата, да промотри пасоше путујућих Бугара. На прво питање које му је управљено, Светко одговори револвером, па онда се са својим другом затвори у своју собу, претећи свакоме који би покушао да му приступи. Турски полицај и званичник аустријског консулата позову Бугаре да се предаду. Бугари се одупру оружјем, противници их нападну јавно, и отвори се борба у којој два жандарма буду рањени. Наскоро падну и оба Бугарина, један мртав а други смртно рањен. Је ли могућно, да такве крваве жртве падају на „Германију“, у часу, кад се лађе хришћанских сила утврђују испред Кандије, која ће боље заштити браћу страдајућу од варварства турског?

Европска штампа пита се, шта се може очекивати после личног састанка двају царева, и њихова поверена разговора у Салцбургу. Инглески лист „Тајмс“ неверује, да се у Салцбургу могло што озбиљно и важно уговорити. Цар Наполеон, вели се, много полаже на тајност својих преговора. Од његова разговора са Кавуром у Пломбијеру, или са Бизмарком у Биарици, нимало се није казало. О стварној вредности тих приватних разговора можемо судити по догађајима. Пломбијер веле, водио је у Солферино; за Биарици дошао је Краљев Градац. Солферино дошло би може бити и да није било састанка у Пломбијеру; на Краљев-Градуц могло се борити и у пркос Биарици. Устанак у Италији и рат домаћи у Берманији предвиђали су увиђавни људи већ од толико година. Да ли су Пломбијер и Биарица унапредили интересе француске, или интересе Италије и Берманије, то је питање. Данас се предпоставља да Француска тражи да поврати што је изгубљено на Краљев-Градуц, да је саревљива на ширење Прусије, инаузма да раскине јединство Берманије, и предпоставља се, да би Аустрија била готова на све што би јој обећало накнаду за губитке лајске. Нико неможе казати, колико Француска може рачунати на преговоривост Аустрије; али се зна, да је Француска пре рата лајског хтела одржати положај Аустрије у Берманији. Француска се жали, да у време уговарања у Николсбургу и у Прагу није била спремна за рат; али је питање, је ли Француска данас спремна него што беше пре дваест месеци; даље, да ли она може уверити Аустрију да сад има снаге колико јој треба, и да ће ту снагу употребити на корист Аустрије; и најпосле да ли он баш да би обоје то било, може склонити Аустрију да јој се придружи у покушају за накнаду онога што је изгубљено. Аустрија куд се окреће има противу себе два велика противника: „пангерманизам“ и „панславизам“; то су две истина, просте идеје, али је свака заступљена огромном силом, једна Прусијом, друга Русијом. Искуство прошле године показало је Аустрији, како је мучно борити се отворено с једним непријатељем, докле јој други једва мање скривен непријатељ иза леђа стоји. Доказујући, да ни финансијско ни политично стање још дуго неће дозволити Аустрији да изиђе на бојно поље, инглески лист закључује, да је сав разговор о савезу Аустрије са Француском празан. Непријатељство Русије и Прусије, које би се таким савезом изазвало, уништило би Аустрију пре, него што би Француска имала времена да и један прст покрене за Аустрију. О чему се Наполеон III. са царем Аустријским договарати могао, једино је ово: како да се мир одржи. До тог истог закључења долази и „Стендарт“, што се тиче источног питања. Ако је, вели исти лист, цар француски ишао у Салцбург да већа о источном питању, то је добар знак за мир Европе. Можемо отуда закључивати, да је цар после дугог колебања решио се, да се врати политици за одржање турске наравине, зашто се заједно са Инглеском у Криму против Русије борио. Заман је звати Аустрију у интриге којима се ускорава пропаст „цариградског болника.“ Аустрија зна, да би се на развалинама Турске Русија раширила, те би тако раширена још пре могла прогутати аустријске области за којима данас грами. Споразумљење између Француске и Аустрије може бити само у овоме: да се заједнички одупре Русији, која подпомагана Прусијом тежи да разори Турску.

„Ендепан. белж.“ пише међу осталим: ма како се и шта плело између аустријског и француског двора, ово је јасно: 1) да Аустрија, која се тек јуче спасла од пропасти, траје још само на основу помирења са Угарском а ова земља, издрпана као што је, неможе марши да оснажи у Аустрији утицај немачки; 2) у нападању противу Прусије, сва Немачка неизузимајући и немачких области саме Аустрије, видела би се сама нападнута. Та бечки листови већ јављају, да је сва радња око савеза француско-аустријског прошла залудно, почем Баварска и Виртемберг нису хтеле пристати на савез јужни у коме би и Француска учествовала, Француска којој је Немачка листом противна.

Из Мадрида званично се јавља, да су не-

мири у Каталонији угушени. Али незванично вести из Шпанске говоре противно; по тим вестима народ је сав противу деспотске и тиранске владе, и оружане чете које се одупиру тој влади све су знатије на броју.

ПИСМА С ОМЛАДИНСКЕ СКУПШТИНЕ У БЕОГРАДУ.

П.

На преображење у вече било је свуда по Београду, бар по јавним баштама и гостоницама, необично радовање. Сваки је био усхићен оним редом и достојанством, којим је омладинска скупштина одпочела свој рад; сваки је био задовољан што омладина уме онако верно тумачити свест целога народа. Разуме се, да у ово „сваки“ не могу снадати они, који се деле од народа, којима народна радост и усхићење налазе чашу чемером, којима је будење народне свести будење неког страха које им патерије мртвачки зној на чело; јер они се дотле и гоје народном муком, докле знаду успављивати и заваравати народну свест... Дакле само такви се нису радовали то вече, јер увидоше да голи зидови Београда града не могу загладити небројене неопростиве грехе, и да се код Срба не може тераити што по Немци кажу die Politik der Erfolge. Грешници сазиваху своје верне шпације, не би ли како му драго сазнали ко је први повикао Грујића за председника. Њих се не тиче ни омладина, ни омладински посао, ни просвета и напредак народа, само их се тиче то, што је изабран за председника човек, за кога су мислили, да су та тамницама и вулумфарском системом са свим убили... У осталом, није било нужно, да сазнају своје верне: та г. Рајко Хрстић био је у првом реду, а г. Никола Хрстић у једној собици одакле је могао све видети и чути, па су се ваљда сами уверили, да је све живо што беше у вел школи на један пут кликнуло, и да није био нуждан никакав „први“ који би почињао. У том ваку, (ово сам само на неколико места чуо, за то велим „кажу“) да је стигао телеграм од кнеза Мијаила, у коме кнез од Србије поздравља прву сву српску скупштину у Београду, у коме јој прилаже у благачиницу сто дуката, и одређује суму из које да се омладина у Београду достојно дочека и процести. Даље кажу, да је кнез исказао жељу, да скупштина изрекне солидарност Срба са свима јужним Словенима. Ово је последње скупштина учинила на првом састанку, и не знајући за кнежев телеграм — толико се слажу жеље омладинске са жељама кнеза од Србије у томе правцу; али за оно остало не чу скупштина ништа, јер таираши су се добро чували да се за тај телеграм не сазна, почем би он изазвао топло одушевљење и љубав према тако патриотском кнезу, а то њима не иде у рачун, јер они се тиме држе на мевим столицама, што умеју представљати кнезу, да омладина хоће да прогласи републику.

Кад је освануо понедеоник следеће се са свију страна омладина опет у дворште вели школе — али шта видесмо!... Као год кад какавом малом детету не даду да све буде по његовој вољи, а оно стане разбијати чаше и тањире и све што дочена, да се освети ствари, кад не може људима: тако и наши таираши кад видесмо како су мајушни пред народном свешћу, стадоше разваљивати трибине, растурати леандере и остало цвеће што је било око њих, скидати слике којима је искошено било дворште, вносити на гомилу наше рођене столице (један их је трговац са Савезе узajмно без икакве нагрете да се послужи омлад. за време скупштине) итд. По дворшту се шета један господин у јодром оделу. То је заступник полиције, по имену ако сам добро чуо, БелиМарковић, коме беше дата та не српска дужност, да каже омладини српској из свију српских земаља, да јој није слободно висте у српској великој школи разговарати се о просвети и напредку народном! Међутим, омладина му је уштедила ту муку, и не питајући га и не разговарајући се с њиме, договарала се шта да ради. На један пут се зачори са свију страна „живео председник!“, густе се гомиле раздвојише, те начинише шинаир од капије до сред дворшца. Г. Грујић дође у средину, па пошто се пољудавио с омладином, запита гласно: „Има ли овде какав члан полиције?“ — Има! — беше одговор, и полицај дође пред председника. Овај се разговори с њиме на само неколико минута, па онда јавно рече: „Браћо, мени ваља отићи управителу вароши, да сазнам, да ли нам се дојиста забрањује наставити радњу на овоме месту. Молим вас, браћо, причекајте ме на скуподок се вратим, и чувајте своје достојанство и од сад као до сад!“

„Хоћемо, хоћемо!“ — Живео!“ — Г. Грујић оде полако преко пијаце до полиције, а омладина се растури опет у гомиле, неки да се разговарају, а неки да потраже где у близости мало хлеба и грођа, или коју жаду да се онако с него доручије. Да пођемо и с једним и с другим.

Ово брата Чеха испунило се једно десет-
тај Чеха и Моравца, што су се пре 10—15
година населили у Србију, па се разговарају:
— Е ово је, да човеку потону и послед-
ње наде — рече један. Ми западни Словени
оčekивасмо као једино спасење противу ту-
ђинског господарства и деспотизма, да се на
југу начини јака слободна држава словенска,
која би нам била последње уточиште, кад би
туђинци навалили да нас прогутају, којом би
могли просвећеној Европи показати да Сло-
венство није опасно за човечанску слободу и
напредак, него је једна од најјачих стубова
томе, — а ево нам рођена словенска полици-
ја не да, да се разговарамо, да један другом
своје јаде кажемо, да се разговоримо како да
се помогнемо!...

— Оно истина, омладина је избором сво-
јега председника осудила српско министар-
ство у једном унутрашњем делу; али зар
у њих тако мало државничког самопрегорења
има, да у својој жарости не виде како ногама га-
ва највеће српске интересе у спољашњој
политицији!

Међутим, један „паметнији“ Чех мету прст
на уста па рече: „Није нужно, браћо, да се
ми мешамо; пустимо нека омладина брани и
себе и нас.“

У другој гомилици стајаху Бугари с не-
колицином од омладине српске. Један брат Бу-
гарин беже усклици, па се једва уздржава:

— Браћо — рече — ја би дао да ми од-
секу главу, ако се ово министарство није про-
дало туђинској сили да ради за кристалиса-
ње јужних Словена под туђим скиптром; јер
иначе здрави човечији мозак не може појми-
ти, како је могуће, да влада кнежевине Ср-
бије данас тако ниским начином одбија од
себе те јужне Словене.

У тај мах приђе тој гомилици и један брат
Рус, па рече:

— Наје српска омладина позвала у го-
сте а српска је влада одобрила то и примила
нас је и као своје госте под заштиту Српске
Заставе (на в. школи). Данас нас изгоне испод
те заставе, не пославши никога на скупш-
тину да искаже разлоге за што се така
увреда и нама гостима наноси. То ако је др-
жавнички мудро по њиховом смислу, по нашем
је сурова непристојност!

Неки од омладине стадоше молити брата
Руса, да не прими за вло омладини што је
власт београдска увредила драге госте српске.
Он одговори: „Ми врло добро схваћамо ваш
полагај, и били би неразумни кад би нама и
најмање замерали, јер би и ми тако исто ра-
дили, да смо на вашем месту, почем је то
једини пут којим свестан, енергичан и неза-
висан патриот може ићи.“

Тај разговор прекинуше радосни усклици
што поздрављаху председника, који се вра-
ћаше из полиције.

Председник се одмах упути члану поли-
ције што беше остао да га запита, је-
ли се и најмањи непоредак за то време до-
годио. Сиромас полицију подрвене до иза у-
шцију, неспрестано салујујући рече, како он од
изображених и свесних људи није переда ни
оčekивао, и како је остао у дворшћу за то,
што му је заповеђено. Председник захвали
браћи што несу дали никаква узрока местној
власти да се на њих потужи, па онда јави да
му управитељ вароши није могао дати одреш-
ног одговора, него само да се за сад не
може наставити скупштинска радња у дво-
ришту в. школе, а да л' је иста уопште загра-
ђена у Београду, то се може сазнати само у
министарству. С тога председник предложи,
да он оде да се разговори с министрима. Сва
скупљена омладина одобри то и испрати га са
огромним „Живео!“

Сад опет насташе разговори у појединим
групама. Међутим господа талираши задржаше
председника од скупштине код себе преко два
сахата. За то су време разаслали по целој
чаршији људе који су телали ово:

Да омладинска скупштина хоће да обори
кнеза Мијаила.

Да хоће да прогласи српску републику, да
је „даже“ изабрала и Милетића за предсе-
дника те републике, па Милетић само чека у
привременој престолници — у Бановцима,
куда сваки час одлећу курири што доносе на-
редбе а односе рапорте!

За кога су знали да ће се смејати тој из-
мишљотини за републику, томе су причали:

Да је омлад. скупштина оруђе оних неко-
лико људи што мисле да је могуће повратити
Карађорђевића на владу.

Да би томе колико му драго дали поглед
истине, послали су једног трговца и Ст. Мар-
ковића, ректора в. школе да оне за које су
мислили да могу протурити у скупштини што
хоће, да те наговарају да се скупштина пре-
несе у башту г. К. Николајевића (зета Кара-
ђорђевићевог) где обећаваху сваку могућу у-
добност и помоћ... Па да им не рекне човек
да су „финк-домшљани“!... Онај трговац
(презиме му је Местановић) узвиком је гово-
рио пред кананом „код Рајића,“ да би се о-
младина за неколико сахата, у поменутој башти

спремилa канабета, фотељи, чадори, једном
речју све што год би замислила и зажелела.

Таким су средствима хтели да подкопају
оно љубав грађанства коју задоби себи омла-
дина својим достојним понашањем на првом са-
станку друге скупштине, тако су мислили да
јој спрече просветну и патриотску радњу.

Али омладина и сви независни београђани
само се смејаху тим интригама непоштена и
рђаве савести, па гледаху свој посао.

Омладина, видећи да талираши хоће да нам
прекину стрпљење задржавањем председника то-
лико сахата; онда кад се минути броје, изабра
одбор, те га посла да види шта је с предсе-
дником, и да га позове у скупштину, јер се већ
увидело да преговоре водити са талирашима
значи непавити на своје достојанство.

Депутација ерете председника на по пута
и врати се с њиме у скупштину. Кроз све у-
лице куд је пролазио председник „што нема
грађанске части,“ излажаху грађани пред своје
домове и дућане да га шафшу поздраве, ски-
нувши каце и да се придруже гомили што га
прашаше, гомили која се изненада створила као
да из земље изицне.

Није нужно да и овде кажем, како је омла-
дина и сад одушевљено дочекала председника у
своју средину. Он изјави да скупштина није у
опште забрањена; и па може омладина наста-
вити свој рад само на приватном месту. С тога
предложи, да после подне буде опет општи са-
станак наком ће се решити куда да се премести
скупштина.

После подне у два сахата испунишесе опет
представници целокупне омладине, и кад дође
председник прише се одмах делу, т. ј. решавају
где да се наставе седнице. Ту се први пут
истакло јавно братија за које се у Београду
не зна од чега живе (јер никакав поштен занат
немају а иначе су сиромаси) са некаким туж-
ним проф. Црногорцем (који се само тако зове
а није син Црне Горе) и Д. Нешићем (управ.
полугимназије шабачке) који давно жуде или
за премештањем или за каквим местом у
в. школи па стадоше правити неред и забуну
не дајући председнику да дође до речи. То
јест, они су својим булвањем о некаком
неправилном бирању тако знали изазивати
бурно негдовање у целој омладини, да ју је
сам једини Грујић могао стисати и прогла-
сити да ће се скупштинска радња за по са-
хата наставити у башти код циваре (где је
била и св. андрејска скупштина). Омладина јед-
ногласно пристаде и онако тругајале ушти се
кроз варош на ново скупштинско место. Ту набо-
сло само једно просторно место покривено —
ал више ништа. Одмах ту заше народ те до-
вуче четири дугачка стола па их састави а
врз њих намести друга два мања са столи-
цама те тако за час начини нову трибину за
председништво и одбор. Један носи хартије,
други мастила, трећи пера и песка еле у тил-
ли час беше све готово да се може почети
— и за тим се није дуго чекало.

Председник отвори седницу и хтеде дати
оставку из призрења на своје подкопао здра-
вље, али скупштина није хтела еа чује за то
него га је два пут молила да и даље остане
председник, и он остаде.

Али тек што се ддопече рад и Сандић у
својој највишности предложи да скупштина по-
шље одбор влади који би је запитао за што
је отерала омладину из в. школе, кад није ни-
шта скривила — истаче се соко Црногорац
(за кога Речи рекосе „штошто што срамоти о-
нако лепо име“) па стаде грдити скупштину
што у нахиту скупштинског дворшћта не бе-
ше слика кнеза Мијаила. У осталом он је вр-
ло добро видео, да у свима оним сликама
не беше ниједне живе личности, јер омладинане-
ће да се слава никоме, чија дела и заслуге
није осветлала историја својом преудом. Еле
тај јадник мишљаше, да ће ником понижице-
ла скупштину, кад он загрми.

— А где беше јуче слика владалца од
Србије?

Али на то му кликнуше небројени гласо-
ви, као из једног грла:

— У срцима нашим!

Кад му још не беше доста, него стаде на-
падати на председника, у место да говори о
ономе за што је искао реч, сва скупштина
захте да се свида с говорнице; али предсе-
дник му даде и даље реч, да му само пока-
же, како неће да употреби своју власт за то,
што на његову личност напада. Кад виде проф-
есор Црногорац, тај најжалоснији носилац
тога имена, да је потрошио целу торбу гр-
дње и потварања, коју беше донео да проспе
у скупштини, па опет не произведе онај жу-
ђени неред, у који би имала право полиција
да се меша — сиђе сам с говорнице.

Збиља кад поменух полицију. Оног њеног
члана, што га беше осудила да непрестано
седне међу нама као стражар, позвала је скуп-
штина да седне међу њене чланове, и најза-
вила му, да се може користити свима прави-
ма скупштинара, само ако хоће.

Пошто тако пропаде покушај, да се на-
чипн забунa и неред, изађе референат одбора,
који је на првом састанку изабран да изради

пројекат за целокупну радњу омладине и ње-
не скупштине брат Глиша Гершић, и после бе-
седе у којој је казао шта је руководило од-
бор у томе послу, поче читати тачку по тач-
ку тога пројекта.

О свакој се тачки подробно дебатовало, и
у том скупштинском састанку одређен је по-
јам српске омладине или младога Српства,
њен одношај према словенској омладини у оп-
ште, и према омладини јужних Словена на
посе, и напоследку, пошто је претресање од-
борског пројекта одложено до идућег састан-
ка, издржана је још једна сјајна победа омла-
дине над продајним људима.

Дође реч о томе, у којим листовима да
се званично штампају записници скупштинске
радње. За кнежевину се одмах усвоји „Ср-
бија,“ као једини лист који заслужује име
јавног самосталног журнала, а кад скупштина
грмну за српске земље у Аустрији „Заста-
ву:“ тада се истаклоше омет лармације што
се за време дебатоваша биле мами од муши-
це, па стадоше викати, збуњивати, и изази-
вати србју скупштинара. Председник пређе
на гласање, и при свем том што скупштина
акламацијом усвоји „Заставу,“ даде да се и
дизањем руку гласа. Од скоро хиљаду скупш-
тинара беше само шест, и словом велим
шест руку против, а то су витенска десни-
ца: Сандића, Милана Димитријевића, (кореспон-
дента „Напредка“) и још четворице „Напред-
њака“. Кажу, да су оне четири руке приша-
дале двојици — али таким аргументима не-
ка се служе „Видовдани“ и „Напредци.“

Збиља, кад споменух Видовдан кобнога спо-
мена, нека је на знање и ово: Побед оних
1500 талира, које јужнословенски академик
Милош Поповић прима за то, што у сваком
броју свога листа кад београдским власни-
цима, и што им пише панегирике, добио је
сад 142 ₰ ц., да напише неколико чланака
противу омладине, и данас већ има један од
тих добро плаћених чланака у „Видовдану“.
Нека су га браћа спалили у Београду, али
толико части зајиста није заслужио. Али о-
сећања која је „Видовдан“ изазвао тиме у
унутрашњости Србије, (при свем том што јој
је он донео прве врте о омладинској скупш-
тини) карактерише најбоље ово:

Из Горњег Милановца телеграфисали су
грађани омладинској скупштини своје крајње
гпушање од онога начина, којим „Видовдан“
говори о омладини и завршују са „доле до-
писник Видовдана!“ — Да би и „неверу-
жде“ уверно о талашкој солидарности, до-
дајем још и ово из поузданог извора: И онај
брат што је потписао, и онај телеграфи-
ста што је примио по својој дужности
телеграм — изгубили су од мах службе!!!

ИЗБОР ОПШТИНАРА ВАРОШКИХ У НОВОМЕ САДУ.

Еле би рестаурација обштинара ове варо-
ши и по други пут, и Срби се наново уве-
рише колика је снага у њима, а противници,
да су им заман све смутње и сплетке онде,
где је и закон и правда и снага на српској
страни. Нови Сад по други пут осветла и се-
би и Србству образ, свечано потврди: да је
домста српска варош. Данас би та ре-
стаурација. Покрај свега тога, што су тај дан
на три места вашари, као у Петровцу, При-
гу и Сомбору, што се сустрела летња и је-
сења радња, и што нам је народ уморен још
од прве рестаурације, од које није ни одах-
нуо, ипак је наш народ оставио све на страну
да пође на тај свети посао, који одлучује суд-
бину ове вароши а с њим и његову. Издржа
до краја и гладан и жедан, те показа да ону
снагу, која је у њему, уме кад треба на об-
ште добро и употребити. Од 1130 наших бирача
пописаних јер при првој рестаурацији, а про-
тивничких око 750 (међу које ваља рачунати
све Несрбе) био је при гласању тај резултат,
да су Срби противнике са 280 гласова надмашили
и одлучну победу одржали покрај свих плетана
које им се на пут стављаше па и саме неке Србе
— које смо са њихове нечестивости српске већ
одavno прегорели — у своје замке заплетосе.
Наши противници хтедохме међу нас неслогу
посејати, а Бог их забуди те је сами у своје
недру пабоше, још међу нама би један глас,
а у њих се разделише гласови на седморо-
осморо! Тако се спотиче онај ко не иде пра-
вим путем. Нека им дакле буде одјако наук:
да онога не треба срдити кога треба молити.
Нека се увере да њихови недотупавни про-
тести не помажу, и да се ради њих нов закон
неће градити. Нашем пак народу без раз-
лике хвал, што је тако лепо појмио свој
задачак, те је, кад је дошло до прекидања
судбинског овој вароши, показао, да зна
бацити на страну сваку посебну неслогу и
прегорети праватно добро за опште добро. За-
иста је леп углед показао свима нашим об-
штинама, који неће без добра уплива за њих
остати. А наши српски привилегијашки, који
су на Бога ништа друго него незнатна чес-
тица у народу као врло песка у мору, нека
се увере, да је у народу жива снага, која се

не да као во за рогове везати, него пробија и
онде где се ти привилегијашки и не надају,
те упркос њиховим натражњачким сметњама
плоде и богате земљу српску. Они заједно са
противницима нашим не хтеше прву српску
обштину овдашњу признати, ево им дакле
друге, ваљда ће им бити по вољи, јер се мо-
же казати, да је ову и по други пут народ
изабрао, а другчије не мислимо да су и тра-
жили. Пошто је наш народ овако лепо и са-
стојичким постојанством свој задатак извр-
шио, заиста и од изабраних обштинара, при-
којима је сваки staleж у обзир узет, може
и има право оčekивати, да ће и они труда
дати око онога посла који им је избором по-
верен, да ће ревностно долазити на обшти-
нарске скупштине, са свом збиљом и неустра-
шености у њима учествовати, саветом и до-
говором бити у помоћи сваки у својој стру-
ци, и гледати да народу гдегод могу на-
руци буду и терете му олакшају. Тај и-
сти народ оčekује и од још пређе изабра-
них чланица мајстратских, који суд су-
де, да ће и они појмити своју племениту и
свету дужност, да ће у своје послужити
савестни и праведни, да ће народ благим на-
чином обавешћивати и упућивати, да ће га
лепим дочеком и предусретањем уверити, да
судница није страшило ни какво зло, него је
кућа правде за добре и поштене, а кућа каш-
тије за зле и неваљале грађане. Ово велимо
за то, што гдекоји чланица брзо забораве ко-
их је и зашто их је изабрао, те стану го-
сподарити као да су закупили суд. А тиме
не чине добра ни себи ни народу. Не чине
себи с тога што својевољан жиг поруге на
себе ударе и што народ истина трпи али и
памти разликујући добре од злих чланица,
те даном пригодно једне награђује а друге
неумитно каштигује. Многе нам примере то-
ме показа и прва и ова друга рестаурација.
А варошки обштинари ваља и на њихово де-
лање да пазе, јер су им они и помоћ и
контрола, за сва злоупотребења у суду и
они су одговорни. Колико и суд и обштина-
ри имају одличје од народа и поштовање, та-
ко исто и они треба да чувају тај народ, да
га пазе као своју браћу, и да се нигде не
туђе од њега, знајући, кад се дође до од-
лучног прекидања, да је он господар и су-
верен! Пошто је најпосле сада цео мајстрат
и по други пут овдашњим народом потврђен
и тако рекавши санкциониван, желимо поред
благе дочељивости и предусретљивости, да
сву своју енергију развије, да као што су
правди везане очи и он у изрицању правде
не обзире се на особе, и да свој ауторитет са
свом збиљом узме одржати против свију
оних, који са том световном нестаљане те-
рају, као што чинише док се о постању о-
вога мајстрата сумњало. Ми тражисмо и би-
расмо суд и заменике своје, хоћемо да се и по-
кажу као такови и манифестују сваку сло-
бодне краљевске вароши, које се ауторитет
наспрам сваком непријатељу било унутраш-
њем или спољашњем мора одржати ако ће да
јој се карактер слободне краљевске вароши
одржи!

— Нови Сад 15. авг. Јуче је обављена
нова рестаурација варошког представништва
у Новом Саду. И овај ма одржала је свест срп-
ска победу, над плеткама неколицине Србаља.
Премда радно време још траје, премда су осим
тога у околним местима вашари у тај и су-
тра дан падали, и пак се скупило до 800 би-
бичара српске народне странке. Противна је
странка сву снагу своју употребила, тако да
се може рећи, да јој је то најјача снага, коју
је на пољу уставне борбе ставила, и та је
бројала нешто преко 500 гласова.

Бирачи највеће покртвовање показаше, од
8 сати ујутру до 8 сати у вече издржаше
глад и вршину у дворшћу варошком. Рад се
одпочео са бирањем одбора који ће прибрати
гласове. То бирање трајало је до подне. Пре-
дало се 1339 листића од кои 794 плави Срб-
ски, и тако изабрани буду у тај одбор: Ђ. Но-
вић, Јов. Полит, Н. Миловановић, А. Петровић,
адв. Г. Поповић котур, П. Михајловић учитељ,
Н. Станћ, Ђоста Радуловић, Ђ. Равић, Ст. Ву-
келић, Јов. Т. Лангхофер, Фр. Мозер, П. Бала-
Ф. Шрајбер, Јов. Јовановић, Гл. Обрадовић, П.
билић, М. Малдић, Ж. Бурић. За тим се жре-
вало у ком ће реду бирачи гласати, и изашло је
да овим редом гласају: П. четврт, саламани,
П. четв. IV. четврт. I. четврт; гласање П. че-
тврти трајало је до 3 сата по подне, и пошто
одбор бржи начин гласања уведе, текло је и
гласање са осталима брже, у шест сати огласи
председник рестаурације г. Кондорши резул-
тат избора. Предало је 1285 листића; од кои
780 равногласни Срби и остали измешани.

Изабрани су за варошке представнике из
I. четврти: Малетић Јован трг. Радуловић Ко-
ста поседник, Вукелић Стеван члн. члн. Станћ
Никола трг. Недељковић Ђорђе поседн. Вишња
Александар штед. члн. Мозер Франц трг. Кода
Ђорђе трг. и посед. Ракић Ђорђе трг. Димитри-
јевић Сима трг. Николић Стеван трг. Полит Јо-

ван трг. Миловановић Никола трг. Кристић Илија старји адв. Томековић Адола адв. Милић Ми- хаљ занат. Клеиц Јозеф зан. Шмер Јакоб зан. Цолек Алојз зан. Медурки Јевта зан. Бига Да- нило мајор. Симел Јован занат. П. четврт: Пучај Франц зан. Ковдорчи Ђорђе адв. Авен- диг Карло трг. Ладиновић Павле посед. Чакра Емил посед. Цетл Јозеф трг. Баала Павле адв. Хлавач Карло занат. Адамовић Драгутин зан. Бурић Живко зан. Николић Мојислов Стеван зем. Белохорски Гавра свешт. Лангофер Јов. Тоб. учит. Шивић Ђорђе посед. Саранда Ми- лош посед. Сланкаменац Тодор зем. Барако Гавра трг. Милетић Светозар адв. Лудвиг Карло адв. Суботић Сава трг. Савач Андраш зан. Адамовић Ђорђе трг. III четврт. Мировљевић Павле трг. Мачвански Јосим посед. Пав- ловић Стеван адв. Брановачки Стеван адв. Пе- тровић Андрија адв. Захарић Александар пар. Максимовић Светозар др. мед. Јојкић Тривун адв. Шрајбер Фердинанд трг. Фуксхофер Франц зан. Јовановић Ђорђе млади зан. Давидовић Ђорђе адв. Камбер Павле посед. Вукић Павле свешт. Јеленић Стеван занат. Банћ Данило зем. Савић Јован Шилер зем. Новић Ђорђе адв. и посед. Поповић Гавра зан. Марковић Сима тр. Јовановић Јован санџуија зан. Вулпе Ђорђе зан. Шилић Бока посед. Станисављевић Никола трг. Вајгл Антон зан. Дидич Емирх трг. Бу- њановачки Каралампје зан. Савковић Светозар проф. Димић Јован посед. Нинковић Петар књиж. IV четврт. Јевтић Стеван зан. и посед. Дитријевић Ђорђе посед. Недељковић Никола зан. Михајловић Павле учит. Дали Јозеф зем. Шилић Павле зем. Керчевић Стеван зем. Ми- јатовић Гавра посед. Миодраговић Максим зем. Панаотовић Јован зан. Обрадовић Глиша зем. Косирић Јован зем. Миличић Игњат зем. По- падић Миша трг. Видаковић Сава зем. Вуче- тић Јаша зан. Татић Петар зан. V салашани. Шилић Зарија зем. Пећ Мита зем. Нића Ма- летић зем.

По томе дакле 70 прав. Србаља и 24 од други народности или вероисповеди. Но при овој реставрацији још је нешто на видик изи- шло, што ће неким Србима, који су забудили били, очи отворити, а срску свест и слогу у- крепити, а то је, да су Немци показали, шта би они радили, да су у већини или да су којом срећом већину гласова добили били. Они су досад половину представника за дру- ге народности и вероисповести, осим срб- ске тражили — а сад сами у својој правој ли- сти, која је преко 400 гласова износила, само 19 Србаља за представнике забележили, који су ови: Пет. Лакић, Јос. Мачвански, Спра Марковић, Коста Николић, Ур. Поповић—Пеци, парох Монашевић, Мих. Шилић, Ан. Дера, Ми- лош Димић, Тоша Јосифовић, Павле Стојано- вић бив. начелник, др. Гр. Секулић, Јов. Сте- фановић, Тома Теодоровић, Ваца Дамјановић, Тод. Ђомпарић, Јов. Хаџић—Светић, Сима Лу- качек, и погрешно Тома Вукичевић, место Ђор- ље. На какво је лукавство при томе употре- бљено; дан пре појавише се литографисане ли- сте, у којима је било 49 Србаља, 45 несрба; по овој листи несрби би имали половину варо- шки представника, а што претиче 4. долазили би на салаше. Да би несрби и по тој листи имали увек већину, то је очевидно, једно што су неколицину и то више од четвртине таки Србаља узели, који никад неби долазили, дру- го што међу осталима има више њи, који су само по имену Срби, а иначе су несрбског о- сећања, мишљења и правца. Но показало се, да је и та листа само маска била, да прекрије праву, и да бар оне Србе, који су у њој име- новани, и пријатеље ових намаи на несрбску страну. Сутра дан пак, на дан избора искре- нуше праве листе, по којима једна преко 400 гласова јака имахаше горе именовани Србаља, а од остали неке још мање, 8 Србаља. Од ови листа, где је 49 Србаља забележено, предато је само 26 — толика је дакле странка триу- мврата: Мих. Шилића, Ур. Поповића—Пеци, и некога Тома Теодоровића, које међу Србима, које међу несрбима. Питамо ту господу: јесу ли они знали, да Немци и други несрби имају другу листу? Ако јесу, онда су се дали за слепо оруђе употребити, само да Србе поце- пају, па да испадну само 19 Србаља предста- вника; ако јесу, онда какво име заслужују они код Србаља? Међутим сва је обмана залудна била; сви злоковарни планови развише се о свест Србаља у Новом Саду; г. Ур. Пеци о- слањао се највише на салашане, и варно је се- бе и друге, да он онде Бог зна колико гласо- ва има; кад тамо, оно од 110 салашана, који гласоваше, 99 гласаша сложило са Србима, а 11 са г. Пецијом, и то његови наполичари; и од ови је сви 11 само најпре гласало са проти- вном странком, а кад избор одбора показа ве- ћину србску, неки од њи одоше, постидивши се од тога, што се и на часак међу несрбима нађоше.

Ова реставрација изнеде је у много приме- ра свест србску на видик. Било је искушења, где су противници на- ше тежаке људе хтели за изван посао по- годити; кад на питање, кад да почну, одговор

добише, да сутра, (кад ће дан избора бити) од- бише лепу погодбу са пеносом и одговором: сутра је избор, сутра вам не би ни за 50 ф. радио. Многи и многи са дангубом и штетом својом остварише од вацара и страни пијца; многи ноћу путоваше, да на време натраг вра- те се — заиста, кад примера оваког самопре- горавања у свима слојевима србског света ви- димо, одма нам одлаше под притиском данашњи околности, срце од милине заигра, а душа се испуни надом боље будућности србске. Хвала свима бирачима србским, што тако и себи и ро- ду образ осветлаше.

Напоследку примећавам, да у Новом Са- ду има 1152 Србина, а 668 други уписани би- рача; да је при првој реставрацији од 10. маја учествовало 816 Србаља, дакле сад у незнатно мањем броју, што се са обзиром на доба го- дине за добит сматрати може.

Да би се видело, да су Срби основа ими- ли, кад су сад 24 представника, дакле четвр- тину другој страни наменули, навађамо следе- ће званично скупљене податке. У Новом Саду плаћају становници 92,257 ф. 40 п. сваковр- стног државног данка; од тог плаћају Срби ва- рошани: 37,413 ф. 41 п., Срби салашани: 16,459 ф. 21 п., свега дакле: 53,872 ф. 62 п.; осим тога Срби страни: 2150 ф. 36 п. Като- лички плаћају: варошани 14,300 ф. 98 п., са- лашани: 1542 ф. 64 п., дакле свега 15842 ф. 62 п., осим тога страни 3,206 ф. Еванђелици обе вере са грчко-западном вером заједно пла- ћају: 3475 ф. 64 п., Јевреји: 5011 ф. 14 нов. Јарчани 6698 ф. 2 п. Кад се дакле страни и Јевреји, који нису бирачи, изузму, онда Срби стоје са 53,872 ф. 62 п. према свима другима са 13,319 ф. 26 п., или као $\frac{7}{10}$ спрам $\frac{3}{10}$; кад се пак узме, да је и научна и трговинска интелигенција претежно на србској страни, то је онда пропорција представника сасвим оправдана.

Пазило се и на четврти и на разне слоје- ве становништ а, и тако има I четврт 22, II четврт 22, III четврт 30, IV четврт 17, сала- шани 3 представника.

У Г А Р С К А.

Као што службене новине јављају, краљевски опрштај са политичких и штампарских преступа- ка оних, који су осуђени или се налазе под истра- гом, протегнут је и на оне који се налазе у војс- ци или у поморској служби па су повредили своју службену заклетву.

— Мађарске новине „Хирлап“, престале су, за то што немаде доста уписаника.

Троједна краљевина

Уредништ „Позора“ саопштава наредбу бан- скога намесника, барона Левина Рауха, којом је „Позор“ на три месеца обустављен; наредба та гласи овако:

Бр. 5889. из 1867.

Поглаварство сл. и кр. гр. Загреб.

Преузвицини г. Левин барон Раух намесник ча- сти банке управко је на председништво овоград- ског поглаварства под данашњим даном бр. 1515/прс. следећи одише:

Према је овдашњи политички часопис „Позор“ поводом погубнога смера свога под 4. и 23. српња о. г. бр. 1136/пр. и 1290/прс. опетовано опоменуто то ипак постојано јоште следи правац, који се про- тиви темељу државног друштва и уздржању јав- ного мира и реда.

Тако у допису „из хрватскога приморја“, у бро- ју 184. поводом тим, што је војнички одел одаслат у Бакр, очито намерава, узбунити народ тим, што га упућује, да се буде морао ослањати на руси- зам, ако недобије што га по праву и правци иде.

У броју 185. у допису из „Личика“ настоји се пробудити мржњу против владе, коју представља, као да у грозничавој несвести свагда видираши- ла своје немирне свести, а у броју 186. у допису из „Пожеге“ на исти се начин нарушава углед јав- них области и њезина заступника и побуђује ве- ројасноска мржња у народу.

У данашњем свом броју, у допису из Загреб а очито се намерава раздражити на мржњу и прези- рање против земаљској области, коју окривљује с тога, што је тобоже преузела задаћу земаљске за- класе уништити.

Из овога досадањег настојања „Позорова“ о- свесдочио сам се повеселашкој безосудности до- садашњи дописи опомена, с тога обнатио сам на те- мљу §. 22. тисковнога реда од 27. сивњога 1852. одредити, да се даље издавање политичкога часо- писца „Позора“ има обуставити до на три месеца да- на рачунајућ од дана данашњег.

Стављајућ вам до знања високу ову наредбу, пријатељује се подједно да издавање реченог повре- меног тисковника данашњим даном престати има.

У Загребу дне 19. коловоза 1867.

Начелник
Ф р и г а н, с. р.

Аустрија.

Онолитавска депутација свршила је 7. о. м. свој посао пошто је пет сахати већала. У томе се гово- ри о одношењу непосредне порезе и државног ду- га. Одрешено је, да се оба посла објаве. Одобрење угарске депутације после ће следовати. Одмах су- тра дан предан је сав посао Сенату и овај замо- љен, да нареди заједничку скупштину.

— Двор бечки никако да се сложи са Римом о конкурдату. Овдашњи листови јављају, да је барон Бајет најавио, ако аустријски посланик барон Хи- бер још једном добије одговор, да се аустријски преолог несприма, онда ће бечка влада оставити рајхерату да о том послу чини одлуке по својој вољи па ће онда ове подврћи својој потврди. Кажу да је римски двор понустио нешто што се тиче смешаног брака, али никако неће да прегорн свој упуљ на школе.

Н О В И Ј Е.

— Из Београда пишу: „Овде се поговара, да је ова влада подлегла утицајима Француске, Аустрије и Турске, које све сложено раде противу политике којој Русија и Прусија на Истоку служе. Додаје се, да се, у напнаду за услужност париско-бечко-цариградској поли- тики, обећавају влади кнежевој Босна и Хер- цеговина под сизеренством турским — које би се доцније аустријским заменило.“

— Народно скупштина у Србији сазваће се, као што се чује, о малој Гоепојини. Министар унутрашњих дела у Београду већ до- зива једног по једног окружног начелника да би им доказао, кога да изберу за скупштинара. Наравно под владом данашњих министра неможе бити ни спомена о слободном избору народних по- сланика: тај избор као и све друго бива у Србији по команди „више власти.“

— „Ла Франс“ пише о „поштовању уго- вора“, у главном ово: Аустрија, Француска, Инглеска и по свој прилици и друге владе, са- гласне су у политици која се своди на пошто- вање уговора прашког мира. Та политика није нимало нападачка, нимало славољубива, те да би Прусија и Русија саревњиве бити или по- жалити се могле.

— Новији телеграми из Перпињаса гласе, да устанак противу владе у Шпанији напре- дје. Побуњеници су потукли једно одељење владине војске. Број наоружаних побуњеника износи већ преко 8000.

— Султанова влада закључила је, као што из Цариграда јављају, да се тамо установи неки државни савет који би имао 20 чла- нова, и то 10 мухамеданаца и 10 Хришћана. Разуме се, да те чланове неби бирао народ, него би их постављала влада.

П Р О Г Р А М

за главну скупштину Друштва за српско народно позориште у Новом Саду 17.(29.) августа 1867.

1. Предлог пословног реда за главну скуп- штину.
2. Извештај управљајућег одбора о своме раду и пословању од последње главне скуп- штине.
3. Допушење једне трећине управљајућег одбора у смислу §. 13. устава.
4. Извештај од главне скупштине изасланог одбора о прегледаним рачунима позоришним.
5. Преглед овогодишњег стања фонда позо- ришног до 30 јуна.
6. Извештај од главне скупштине изасланог одбора о зидању позоришне зграде.
7. Предлог изасланог одбора о правилима позоришне дружине.
8. Различити предлози.
9. Опредељења буџета за годину која долази.

Своме незаборављеном брату, др. Ђорђу Ба- стићу, дајемо у суботу 19. о. м. парастос, на коју тужну светковину овим позивамо сваког брата Србина, да учествује. У Срб. Бечеју 13. августа 1867. Срб. Бечејска омладина.

КЊИЖЕВНА НОВОСТ?

„Преодница“ у Пешти издаје „збир- ку одабраних превода.“ Почетак је тој збирки „Гусарски Краљ“ од М. Јокаја; књижица ова изишла је у Новом Саду, чеја јој је 30 п. или 3 гр. чарш.

ТРГОВИНА И ОБРТНОСТ.

К. и др. Пешта 13. августа. У почетку недеље беше обустављено возење на гвозденом путу, на неколико дана, услед тога и цене су морале поустити, почем је извоз оне робе која се у месту за- тевла био спречен. Докле гвозден пут затворен беше уздржаваху се извозачи од куповања, и само воде- ничари беху купци. С тога је и цена шеници смањена са 15—20 новч. Око половине недеље пре- стала је падаћи цена шеници; овде се продало око 150,000 центата, а каларисало се до 200,000 цен. — И ражи цена је пала са 15—20 новч. — На пољску су куповали само на мало и по врло оброреној цени. — Трговина са је чјом беше нешто тиша, и јечам за рачу предаван је са 5—10 новч. јевтиније. — Овас (зоб) сваки дан је све јевтинији; за шпе- кулацију слабо се тражи, а домаћа потреба подми- рује се довозима из околине. — Кукуруз је жи- вље тражен, а то што га мало на месту има, и што се води брига да ће кукурузна поља од трајуће пренек страдати; с друге стране, подижу му цену и наручнице које стижу из Беча и јужне Немачке. Што се кукуруза на продају затекло, то је све са 5 новч. скупље продато, или управо разграбљено; из магацина није се могло добити, ма да се и 10 новч. више за њега плаћало. Продао се кукуруза до 50,000 ваг., и то 10,000 ваг. за извоз, а остало за домаће потребе. Тако исто живо каларисаван је и нови кукуруз за пролеће, и било је два пут више оних који су га тражили, него оних који су га продавали. — Проја се тражила само по уме- реној цени, за домаће потребе. — Реница се сла- бо тражи, па ни умерена цена неможе да јој му- штерије намами. — Шириг се више тражи, цена му расти; стара се продаје по 58, нови по 56½ без бурега. — Шљивовицу нетраже; среска се продаје на ма- ло, по 20 ф. — Свињској масти цена је: варош- кој 40 ф., сеоској 37½ ф., из Србије 33½ ф., Славина се боље тражи, цена јој је 32 ф. — Су- веве шљиве дозове се из Босне у малим количи- нама, продају се по 17 ф. — Шишарки цена је: славонској 18 ф., србској 17 ф.

Ценовник Пештавске берзе од 15. августа

Шеница банатска нова	86—87	фун.	Пожунац
потиска	86—87	ф.	4.85 5.10
пештавска	88—89	ф.	5.10—5.35
		ф.	4.75—5.—
Наполица	81—82	ф.	—
Рај	78—81	ф.	3.15—3.25
Јечам живарски	68—70	ф.	2.20 2.35
за храну	65—68	ф.	—
Зоб нова	44—46	ф.	—
Кукуруз банат. нов.	—	ф.	2.85—2.90
Проја	—	ф.	2.40—2.90
Реница кол.	—	ф.	5.82—5.75
банат.	—	ф.	5.40—5.50
Пасуљ	—	ф.	3.50 4.—

Курс папира и звечећег новца.			
Комерцијална (трговачка) банка	500	—	695 705
Пештавске штедионице	—	63	1300 1325
Будимске	—	—	425 430
Старобудимске	—	40	65 70.—
Крунаши	—	—	17.10 17.25
Дукати	—	—	— 5.97
Наполеони	—	—	9.99 10.—
Енгл. суверени	—	—	12.55 12.60
Аустријско сребро	—	—	122.85 —
купони	—	—	122.50 123.—
Талири	—	—	1.83½ 1.84½

Курс бечке берзе.	
Акције народне банке	— 691
5/10 металки	— 57.50
Важни народни	— 66.80
Дукати	— 5.97

Пробродити возе по Дунаву и по Сави:
Из Нисада у Пешту: понедељником, средом и суботом у полаз 11 ујутру;
Из Н. Сада у Земун: уторником и недељом у 6 сах ујутру;
Из Н. Сада у Оршаву средом у 12 сах. ноћу.
Из Сегедина у Земун: средом и суботом рано.
Из Земун у Сегедин: недељом и четвргом у подне.
Из Сиска у Земун: понедељником у јутру.
Из Земун у Сисак: четвргом пре подне.
Из Пеште у Осек и Земун: понедељником средом и суботом у 6 сах. ујутру.
Из Пеште у Оршаву и Галац: средом у 6 сах. ујутру
Из Земун у Оршаву и Галац: четвргом рано.
Из Оршаве у Галац: летком у подне.
Из Галаца у Оршаву: понедељником рано.
Из Оршаве у Земун и Пешту: летком рано.
Из Земун у Осек и Пешту: недељом, уторником а летком у вече пошто дођања из Оршаве у 4 по подне.
И т о в о с е њ е:
Из Пеште у Галац: понедељником у 7 сах. ујутру.
Из Вајаша у Галац: уторником и суботом пре подне.
Из Галаца у Пешту: суботом у 7 сах. ујутру.
Из Галаца у Вајаш: средом и суботом у 7 сах. у- јутру.
Из Београда у Градиште: уторником и суботом ујутру
Из Градишта у Београд: суботом понедељником и средом ујутру.

ОГЛАСИ.

Бр. 1128. — 1866.
Објава.
Суд градоначелника магистрата новосадског до јав- ног знања доноси, да ће се кућа бр. 2424. Младена, Јована и Јуце Јанковић под езекуцијом због дужни 50 ф. а. вр. са прилодом Ната Милетић путем јавне лицитације у два термина 18. септ. 21. окт. 1867. свагда 3 сата после подне на лицу ме- ста продавати.
Условија продаје могу се код суда у званичне часе провидити.
У Новом Саду, 15. септ. 1866.
Варошки судца,
Т о м е к о в и ћ, с. р.

У МИТРОВИЦИ

Издаје се под најам гостионица код „Златног Лава“ од 1. нов. 1867. и. р. на 3 године. Гостионица има при земљи велики салон за кафану са билјаром, који се може и као салон употребити за играње; две собе за ручање, и две собе за точење пића простим гостима; кујну, стан за крчмара, две кољубице, две шупе, лепу башчу, за то једну леденицу итд. У првом кату има велика соба такођер са би- лјаром, са две друге собе, где је данас славно друштво касине, даље има 9 соба за лутнике, које су све исто као и собе слав. друштва касине и са- лон за кафану снабдевене потребитим намештајем самога властника.
Осим тога бива пред кућом на годину пет ва- шара.
Цена је годишња 1000 ф.р. Ближа условија мо- гу се дознати код властника Ђорђа п. Милетића у Митровици. — 2—3

О Г Л А С.

Важно за трговце и крчмаре.
ПРАВЕ КОМОВИЦЕ, од 12 до 14 степени, као и најбоље ПРЕПЕЧЕНИЦЕ (ракије) од 10 до 24 степени, која се доливањем 1 АКОВА ВОДЕ НА 1 АКОВ РАКИЈЕ претвара са места у најбољу и нају- куснију ракију, и тада јој се преноси трошак СА 50% СМАЊУЈЕ; — даље најбоље РУМА, правог пољског РОСТОПЧИНА, И ШИРИТА од 36 степени (без мириса); као и јаког сирћета, које се доли- вањем 2 акова воде на 1 аков сирћета претвара у најбоље сирће за трпењу; — најпосле, правог СРЕМСКОГ ВИНСКОГ СИРЉЕТА, као и један скоро нов казан за ракију, и врло добра бурад од 10—12 акова: свега тога у најбољој каквоћи, на избору и вољи, по најјевтинијој цени и под најугоднијим условима може се добити код
4—10
Аврама Рабстерна,
у Новом Саду, на нијаци житној „код прног орла.“

О г л а с.

Од стране славне сремске жупаније расписује се натечај на управљено место жупанијске среске при- маље (бабице), за срз јердвички седиштем у Ши- ду. Са овом службом окончана је редовна годишња плата са 100 ф.р. а. вр. — Особе које желе ово место поучити имају своје молбенице до 3. (15.) септ. т. г. жупанији поднети. Односне молбенице о- доби, свршеним наукама, владају и знању србско- хрватског јозика и ако се у јавној служби надава преко надлежне власти поднесене. — 1—3

О Г Л А С.

Књијар Август Хергер у Н. Саду
потребује једног шегрта. Срби имају првенство.